

Verslag Gesprekstafels Dialoogdag 'Inclusie in de 20'

Gesprek 6 Ellen en Krista van Pasform over de essentie van inclusie

Krista, Coördinator van Pasform legt de werking uit en Ellen Roels, ervaringsdeskundige vertelt wat ze doet bij Pasform. Zie ook dit [filmpje](#), een portret van Ellen door Demos gemaakt in het kader van Inclusie in de 20.

- **Pasform is** een sociaal-culturele organisatie. Vroeger was het een vormingsinstelling voor mensen met een handicap, maar nu is er een evolutie gaande naar een inclusieve werking. Pasform organiseert workshops: bv. rond koken, 'leef en beleef', persoonlijke groei, theateracademie, opleiding ervaringsdeskundigen i.s.m. CVO's,....
- Pasform organiseert een **cursus voor ervaringsdeskundigen**: mensen met een handicap die erover willen vertellen en tips geven over inclusie aan andere organisaties. Het gaat om mensen die bijvoorbeeld ook gaan spreken in gebruikersraden of gaan kijken in musea hoe ze de zaken toegankelijker kunnen maken. De opleiding bestond oorspronkelijk uit 20 dagen waarin eerst gewerkt wordt aan groepsdynamiek en vervolgens verhalen gedeeld worden en methodieken aangeleerd. Omdat mensen in dagcentra en maatwerkbedrijven verlof moesten nemen is de opleiding verkort tot 10 dagen met de mogelijkheid om nadien nog modules te volgen. Er is bijv. de module werk → Ervaringsdeskundigen gaan mee met werkbegeleiders
- Pasform bracht hier ook een boekje over uit.

Wat is inclusie?

Eén van de vragen in het boek is: "wat is inclusie?". "Inclusie" wil zeggen: "ik hoor erbij". Ellen: het gaat om groeien ontwikkelen en veranderen, dromen en durven gaan voor je dromen en ook anderen ondersteunen hierin.

Samenvattend kwam uit de gesprekken met ervaringsdeskundigen

- Ik kan mezelf zijn, ik ken en gebruik mijn talenten, ik maak keuzes ik neem verantwoording → we starten bij het "ik" want mensen moeten er klaar voor zijn
- In(dividu) – clu(ster → samen) – sie (zien en gezien worden).
- Inclusie is ook een emotie, een beleving: zien, horen en voelen → ik zie jou, zie jij mij? Ziet de samenleving mij? (idem met horen en voelen)
- Inclusie is ook "wij" : samen leven, doen en werken. Beginnen bij het begin ook, niet meteen in de bestuursorganen

Groepsgesprek: wat verstaat de groep onder

contact houden?

- Erin investeren!
- Niet vrijblijvend, niet eenmalig
- Contacten: dialoog, mekaars sterktes leren kennen en ook drempels wegnemen

verbonden zijn

- Nuanceverschil met contact houden

Elkaar waarderen

- Als je een compliment krijgt
- Gehoord worden en erbij horen
- Jullie (Pasform) formuleerden inclusie als iets dat vertrekt vanuit het ik. Dat is mooi geformuleerd, want dan is het geen opgelegd stukje maar iets waarbij het belangrijk is gehoord te worden

Wanneer voelt Ellen er zich er wel en niet bij?

- "Wanneer ik er mij niet 'bij' voel horen: dat gebeurt in verschillende situaties, dan krimp je in.
- "Ik voel me goed als ik kan gaan werken in het maatwerkbedrijf. Eerst zag de school dat niet zitten omdat ik niet zou kunnen 'doorgroeien'. Ik was in mijn nopjes toen ze mij dan plots toch aannamen tegen alle verwachting in"

- “Ik ben later geweest in veel dingen: leren stappen, lopen, ... intussen heb ik een eigen huis. Ik woon alleen. De opleiding was belangrijk. Ik heb er kunnen ervaren van ‘hoe’ ‘wat’ en ‘wanneer’ de dingen zeggen. Iedereen heeft een ander verhaal”
- “Mijn droom is mee lesgever te zijn in kookworkshops. Dat is voor mij inclusie”.

Groepsgesprek: (Hoe) werken jullie met ervaringsdeskundigheid?

- Wij werken met mensen met een beperking. De programma’s die we aanbieden gebeuren in overleg (Johan – De Regenboog)
- Alex : Vlamo (koepelorganisatie amateurmuziek): Het staat in mijn plan als diversiteitsmedewerker om met hen na te denken over drempels rond handicap, maar ook armoede en etnisch culturele diversiteit → veel mechanismen komen terug maar net iets anders
- Barbara (Ambrassade) voor het project Komaf hebben we ook gesprekken gedaan met verschillende doelgroepen. We zijn nu nog aan het zoeken hoe de ervaringsdeskundigen meer betrekken . Vraag is: moeten we algemene tips geven of info per doelgroep, maar met het risico dat het dan weer allemaal aparte hokjes worden. Het is zoeken naar een evenwicht
- Algemeen:
 - Belang van verstaanbare taal : voor iedereen
 - Belang om niet enkel te denken als aanbieder.